

Tobias Johansson
Trafikplanering
08-508 266 56
tobias.johansson@tk.stockholm.se

Till
Trafik- och renhållningsnämnden
2007-06-12

Förnyad upphandling av restider. Genomförandebeslut

Förslag till beslut

1. Trafik- och renhållningsnämnden beslutar att ge kontoret i uppdrag att genomföra förnyad funktionsupphandling av restider enligt kontorets förslag.

Magdalena Bosson
Förvaltningschef

Anette Scheibe
Avdelningschef

Mats Fager
Enhetschef

Sammanfattning

Trafikmängder mäts sedan lång tid tillbaka och redovisas årligen, i huvudsak för statistik, utvärderingar och som projekteringsunderlag.

För trafikstyrning, trafikinformation och stöd för vägtrafikledning krävs dock trafikmätning i realtid och särskilt efterfrågat för trafikanter är information om aktuell restid, gärna med en prognos om närmaste kvarten eller timmen. Restider bedöms av kontoret som nödvändig underlagsinformation i arbetet med att förbättra framkomligheten och är fundamentala för det framkomlighetsnyckeltal som kontoret utvecklat i samråd med stadsledningskontoret.

Idag har kontoret en upphandlad lösning som ger tillgång till restider i realtid. Restiderna finns på trafik.nu och används för olika analyser. Avtalet med denna leverantör går dock ut den 31 mars 2008 och kan inte förlängas. För att säkerställa

kontinuerlig tillgång till restider även fr.o.m. 1 april 2008 bör arbetet med en ny upphandling starta i god tid så att en ev. ny leverantör av restidsdata är helt klar vid detta datum.

Kontoret föreslår därför att nämnden ger kontoret i uppdrag att upphandla restider för perioden 2008-2011, med möjlighet att bevilja förlängning om maximalt två år. Funktionen skall kunna innehålla ett enkelt analysverktyg. Funktionen ska leverera data till en databas som kontoret anvisar.

Kostnaderna bedöms till maximalt fyra miljoner kr/år.

Bakgrund

Stockholms trafiksystem är tidvis mycket hårt belastat. Genom information om aktuell och förväntad framkomlighet till trafikanterna förbättras möjligheten för trafikanterna att välja framkomligaste färdväg, lämpligare tidpunkt för resan eller snabbare alternativa färdmedel. Det kan ske genom allmänna tjänster liknande websidan Trafiken.nu eller mer anpassade lösningar paketerade för individer eller företag.

I kontorets uppdrag att arbeta med framkomlighet är restidsmätningar fundamentala. De ligger även till grund för de moderna framkomlighetsnyckeltal kontoret utvecklar i samråd med stadsledningskontoret.

Realtidsinformation är också ett stöd för trafikledarna i Trafik Stockholm som ger bättre koll på framkomligheten och en överblick av konsekvenser av trafikledningsåtgärder.

Restider, tillsammans med trafikräkning, gör det möjligt att göra bättre analyser av trafikförhållandena och föreslå åtgärder som förbättrar trafiksystemet. Data kan återanvändas och minskar kostnaderna för framtida trafikundersökningar. Trafikmodellerna kan kalibreras bättre för att ge säkrare trafikprognoser när framtida infrastrukturinvesteringar planeras.

Trafikmätning idag

Idag utför trafikkontoret i huvudsak mätning av trafikflöden och hastigheter. Det sker dels vid fasta räknepunkter där trafiken räknas dagligen året runt, men också i punkter där mobila utrustningar mäter några dagar om året.

Mätningarna fungerar dock dåligt om man vill mäta framkomlighet, trängsel och restider. Med tanke på intresset att lösa framkomlighetsproblem är det viktigt att kunna studera och mäta framkomligheten med avseende på restider i vägnätet.

Restider

Idag har kontoret tillgång till restidsdata för knappt 50 sträckor i båda riktningarna var 15 minut alla dagar mellan kl. 06-22. Restidsdata köps som en tjänst av en holländsk leverantör som funktionsupphandlades i konkurrens 2003. Kontoret betalar endast för levererad data, och har inga andra utgifter. Kontoret äger inte heller utrustningen. Tjänsten är upphandlad t.o.m. 31 mars 2008, därefter upphör stadens avtal med denna leverantör att gälla och kan inte förlängas.

Kontoret har tagit initiativ till en lägesrapport, som sammanställer erfarenheter och synpunkter från nuvarande kontrakt. Det kan konstateras att målet med upphandlingen, att få tillgång till ett system som levererar restider på ett teknikoberoende sätt, lyckades. Kostnaden för inköp av data från systemet har uppgått till maximalt 3,5 Mkr/år, vilket skall jämföras med en ram på 5 Mkr/år som nämnden godkände vid sitt sammanträde i mars 2003. Rapporten finns med som en bilaga till detta tjänsteutlåtande.

Uppdraget, som bygger på en långt driven funktionell upphandling, har visat sig fungera mycket väl och att det inte har funnits behov av att bygga upp någon organisation inom staden för att klara av uppdraget. De ekonomiska villkoren, som innebär att ersättning enbart utgår vid leverans av data, har varit enkla att tillämpa och har inneburit att staden endast har betalat för data som levererats. Staden har inte behövt stå för några andra kostnader.

Restiderna har främst använts för att göra analyser kring framkomlighet och för att studera effekter av vissa trafikåtgärder. Vid utvärderingen av försöket med trängselskatt har restiderna använts för att mäta förändring av framkomlighet.

Restidsdata 2008-2011

Vägnät – var behövs restider?

Förra upphandlingen omfattade knappt 50 sträckor i båda riktningarna. Troligen rör det sig om upp till samma antal sträckor i nästa upphandling, men med större spännvidd i kraven på täckning, kvalitet, inrapporteringsfrekvens mm. Fokus ska ligga på sträckor med stora trafikflöden kombinerat med stora variationer i restider. Kontorets upphandling av restider avser stadens vägnät. Som ett led i att ytterligare förbättra samordningen med Vägverket Region Stockholm samarbetar kontoret med dem så långt det är möjligt om lämpliga restidssträckor.

Personlig integritet

Kontoret är medvetet om att system som används för att mäta restider innebär att den personliga integriteten kan komma att äventyras. Det är därför viktigt att den lösning som upphandlas utformas på ett sådant sätt att kraven på integritet inte åsidosätts.

Den lösning som upphandlades 2003 har visat sig motsvara de krav som tidigare har ställs på personlig integritet. Det är därför kontorets bedömning att det är möjligt för kommande lösning att beakta kraven på integritet. Detta krav kommer att vara en del av utvärderingskriterierna vid en kommande upphandling.

Ekonomiska konsekvenser

Kostnaderna för upphandlingen ryms i budget för 2007.

Kontoret bedömer med utgångspunkt från resultatet av den tidigare upphandlingen att kostnaderna bör uppgå till maximalt fyra miljoner kr per år. Det som pekar på högre kostnader är att kontoret planerar att upphandla mer realtidsdata som kan ställa högre tekniska krav på leverantörens system. Samtidigt finns fler aktörer på marknaden nu än för fyra år sedan vilket bör innebära prispress p.g.a. konkurrens.

I underlag för budget för 2008 och i beräkningar för 2009 och 2010 har kontoret antagit en ram om 3,5 mkr per år.

Upphandlingens utformning

Upphandlingen bör även fortsättningsvis utformas som en funktionsupphandling. Ersättning ska endast utgå för användbart data dvs av en sådan kvalitet som motsvarar krav i kommande avtal. Det kan ingå i funktionen att tillhandahålla ett enkelt analysverktyg för verifiering av data. Data skall levereras till en databas som kontoret anvisar.

Trafikkontorets förslag

Kontoret föreslår att nämnden beslutar ge kontoret i uppdrag att genomföra en förnyad upphandling av restider. Förfrågningsunderlaget bör vara klart i augusti 2007 och upphandlingen avslutad i november 2007.

Slut